

Варненски свободен университет
„Черноризец Храбър”

ЕИК по БУЛСТАТ: 103010965

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
за 2020 година

Годишният доклад за дейността на ВСУ „Черноризец Храбър”, гр.Варна за 2020 г. е изготвен съгласно изискванията на чл. 39 на Закона за счетоводството, на база анализ на развитието, пазарните тенденции и присъствие, обществената, макро- и микро-икономическата среда, финансово-икономическото състояние на университета за 2020 г. и перспективите за развитие.

1. Обща информация за дейността

1.1 Регистрация и дейност

ВСУ „Черноризец Храбър” е учреден през 1991 г. Съгласно чл.16 от Закона за висшето образование получава статут на висше училище с решение на 37-то Народно събрание от 21.07.1995 г. (Държавен вестник, бр.68/1995 г.). Именуван е „Черноризец Храбър” с решение на 39-то Народно събрание от 26.03.2003 г. (Държавен вестник, бр.30/2003 г.). На 12.04.2001 г. ВСУ получава институционална акредитация от НАОА. На 13.06.2019 г. НАОА дава нова институционална акредитация на университета за срок от шест години.

Седалище и адрес на управление: гр. Варна, 9007, район „Приморски”, к.к. „Чайка”, ул. „Янко Славчев” № 84.

ВСУ „Черноризец Храбър” като висше училище, съгласно чл.6, ал.1 и ал.2 от Закона за висшето образование, е юридическо лице с предмет на дейност: подготовка на специалисти, способни да развият и прилагат научни знания в различни области на човешката дейност; повишаване квалификацията на специалисти; развитие на науката, културата и иновационната дейност. Осъществява се и стопанска дейност, пряко свързана с и помощна за основната дейност.

Разкрити клонове: Филиал на ВСУ „Черноризец Храбър” в гр. Смолян, ул. „Перелик” 2.

1.2 Собственост и управление

Предвидените в Закона за висшето образование функции на учредител на ВСУ „Черноризец Храбър”, съгласно Правилника за устройството и дейността на ВСУ, се изпълняват от Настоятелството, висш орган на управление.

Органи на управление на ВСУ са: Настоятелство, Президент на ВСУ, Академичен съвет, Ректор.

Представляващ университета е Президентът на ВСУ – доц.д-р Красимир Недялков.

1.3. Свързани лица

ВСУ „Черноризец Храбър” има отношение на свързано лице със следните предприятия и физически лица:

1.3.1. Предприятия:

- „Академичен парк 2020” АД - дружество-майка;
- „Академичен парк 2020 Инвест” ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група);
- „Ханс-Плейс-Инвест” ЕООД – дъщерно предприятие на „Академичен парк 2020 Инвест” ЕАД (предприятие от група);
- „Академичен парк 2020 Холидей” ЕАД - дъщерно предприятие на дружеството-майка (предприятие от група);
- „Зеленика” ДЗЗД - съвместно предприятие на дружеството-майка;
- „Билдинг мастърс” ЕООД – съдружник в съвместно предприятие на дружеството-майка;
- Сдружение „ГУР-2013” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Единение” - чрез ключов управленски персонал;
- „Гутоара” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- Адвокатско дружество „Янев, Томов и партньори” - чрез ключов управленски персонал;
- Фондация „Родопски ценности Смолян” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Инициативна международна асоциация по рѐгби” - чрез ключов управленски персонал;
- „Старите лозя” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Приятели на Европа” - чрез ключов управленски персонал;
- Сдружение „Регионална агенция за предприемачество и иновации Варна” - чрез ключов управленски персонал;
- „Албатрос - 1” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс” АД - чрез ключов управленски персонал
- „Чайка пропърти мениджмънт сървис” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Профайер” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Мега транс инженеринг” ООД - чрез ключов управленски персонал
- „Морски свят 2011” ООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Каданс” ЕООД - чрез ключов управленски персонал;
- „Студентско обслужване” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал;
- „Черноморски бряг” ДЗЗД - чрез ключов управленски персонал.
- Сдружение „Варненски некропол I” - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение БАПЕ - чрез ключов управленски персонал
- Сдружение „Тракийски научен институт” – чрез ключов управленски персонал

1.3.2. Физически лица в състава на Настоятелството:

- проф.д.ик.н. Анна Манолова Недялкова - Председател на Настоятелството на ВСУ, Председател на Съвета на директорите на дружеството-майка,;
- доц.д-р Красимир Александров Недялков - Президент и член на Настоятелството на ВСУ, Изпълнителен член на Съвета на директорите на дружеството-майка;
- Яни Димитров Янев - Вицепрезидент и член на Настоятелството на ВСУ, Зам. председател на Съвета на директорите на дружеството-майка;
- проф.д-р Петър Георгиев Христов – Ректор и член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д-р Павел Георгиев Павлов – Директор на Институт за обучение на докторанти и член на Настоятелството на ВСУ;

- доц.д-р Елеонора Николова Танкова – Декан на факултет „Международна икономика и администрация” и член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д.пс.н.Галя Тодорова Герчева –Член на Настоятелството на ВСУ;
- проф.д-р Стефан Недялков Терзиев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- проф. Петър Илиев Ангелов – Член на Настоятелството на ВСУ;
- Илия Петров Раев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- Марин Михов Василев - Член на Настоятелството на ВСУ;
- Никола Петров Николов - Член на Настоятелството на ВСУ.

2 Анализ на дейността

Анализът на финансовото състояние на университета е направен на база на отчетите за 2020 г. и 2019 г. в хиляди лева.

2.1 Структура и движение на персонала

Категория персонал	2020 г.	2019 г.
2.1.1. Средносписъчен брой на персонала – от тях:	232	243
1. Ръководители	16	17
2. Специалисти	142	148
3. Техници и приложни специалисти	23	23
4. Помощен административен персонал	15	17
5. Персонал, зает с услуги за населението, търговията и охраната	2	2
6. Квалифицирани работници	2	2
7. Машинни оператори и монтажници	11	10
8. Професии, неизискващи специална квалификация	21	21

2.1.2. Движение на персонала	2020 г.	2019 г.
1. Наличност по списък в началото на годината	245	254
2. Приети от началото на годината – общо	17	19
3. Напуснали през годината – общо	19	28
4. Наличност в края на годината	243	245

2.2 Структура на разходите и приходите

2.2.1 Структура на разходите и приходите – нестопанска дейност

Разходи/приходи според икономическата им същност	2020 г.		2019 г.		изменение	
	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	%
I. РАЗХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА						
Б. Административни разходи	9 787	95,37%	11 134	91,55%	-1 347	-12,10%
Общо I:	9 787	95,37%	11 134	91,55%	-1 347	-12,10%
II. ФИНАНСОВИ РАЗХОДИ						
5. Отрицателни разлики от промяна на валутни курсове	221	2,15%	8	0,07%	213	2662,50%
6. Други разходи по финансови операции	254	2,48%	1 019	8,38%	-765	-75,07%
Общо II:	475	4,63%	1 027	8,45%	-552	-53,75%
IV. ОБЩО РАЗХОДИ	10 262	100,00%	12 161	100,00%	-1 899	-15,62%
I. ПРИХОДИ ЗА ДЕЙНОСТТА						
Б. Приходи от регламентирана дейност						
1. Приходи от дарения под условие	570	6,30%	634	5,64%	-64	-10,09%
2. Приходи от дарения без условие	27	0,30%	75	0,67%	-48	-64,00%
4. Други приходи	8 331	92,11%	10 463	93,16%	-2 132	-20,38%
Общо I:	8 928	98,71%	11 172	99,47%	-2 244	-20,09%

II. ФИНАНСОВИ ПРИХОДИ						
5. Приходи от лихви	7	0,08%	4	0,03%	3	75,00%
8. Положителни разлики от промяна на валутни курсове	5	0,05%	56	0,50%	-51	-91,07%
9. Други приходи от финансови операции	105	1,16%	-	0,00%	105	100%
Общо II:	117	1,29%	60	0,53%	57	95,00%
IV. ОБЩО ПРИХОДИ						
	9 045	100,00%	11 232	100,00%	-2 187	-19,47%
РЕЗУЛТАТ						
	-1 217		-929		-288	

От посочените данни е видно, че разходите за нестопанска дейност през 2020 г. са намалени с 15,62 % (1 899 хил.лв.) спрямо предходния период.

Административните разходи са намалени с 12,10 % (1 347 хил.лв.), в т.ч.: за материали с 44,96 % (330 хил.лв.), външни услуги с 8,69 % (173 хил.лв.), възнаграждения и осигуровки с 7,65 % (579 хил.лв.), амортизации с 14,74 % (14 хил.лв.) и други разходи с 33,56 % (251 хил.лв.).

Финансовите разходи са намалени с 53,75 % (552 хил.лв.) в резултат на намаляване на други разходи по финансови операции с 75,07 % (765 хил.лв.) и увеличаване на отрицателните разлики от промяна на валутни разлики с 2662,5 % (213 хил.лв.).

Приходите от нестопанска дейност през 2020 г. са намалени с 19,47 % (2 187 хил.лв.) спрямо предходния период.

Приходите от регламентирана дейност са спаднали с 20,09 % (2 244 хил.лв.). Това се дължи на намаления размер на постъпленията от образователни услуги с 20,38 % (2 132 хил.лв.).

Отчетените приходи от финансираня по договори за безвъзмездна финансова помощ са намалени с 10,09 % (64 хил.лв.).

Приходите от получени дарения без условие са намалени с 64,00 % (48 хил.лв.).

Финансовите приходи са увеличени с 95,00 % (57 хил.лв.), поради увеличение на други приходи от финансови операции с 105 хил.лв. и на получените лихви по банкови сметки с 3 хил.лв. Приходите от положителни разлики от промяна на валутни курсове са спаднали с 91,07 % (51 хил.лв.).

2.2.2 Структура на разходите и приходите – стопанска дейност

Разходи/приходи според икономическата им същност	2020 г.		2019 г.		изменение	
	хил.лв.	отн. дял	хил.лв.	отн. дял	хил.лв.	%
A. РАЗХОДИ:						
2. Разходи за суровини, материали и външни услуги, в т.ч.:	80	73,40%	269	64,66%	-189	-70,26%
а) суровини и материали	5	4,59%	115	27,64%	-110	-95,65%
б) външни услуги	75	68,81%	154	37,02%	-79	-51,30%
3. Разходи за персонала, в т.ч.:	12	11,00%	12	2,89%	0	0,00%
а) разходи за възнаграждения	10	9,17%	10	2,41%	0	0,00%
б) разходи за осигуровки	2	1,83%	2	0,48%	0	0,00%
4. Разходи за амортизация и обезценка, в т.ч.:	-	0,00%	1	0,24%	-1	-100,00%
а) разходи за амортизация	-	0,00%	1	0,24%	-1	-100,00%
5. Други разходи, в т.ч.:	11	10,09%	57	13,70%	-46	-80,70%
а) балансова стойност на продадени активи	11	10,09%	22	5,29%	-11	-50,00%
6. Финансови разходи	6	5,51%	77	18,51%	-71	-92,21%
ОБЩО РАЗХОДИ	77	100,00%	416	100,00%	-307	-73,80%
Б. ПРИХОДИ:						
1. Нетни приходи от продажби, в т.ч.:	73	94,80%	171	3,29%	-98	-57,31%
б) стоки	22	28,57%	39	0,75%	-17	-43,59%
в) услуги	51	66,23%	132	2,54%	-81	-61,36%

4. Други приходи	4	5,20%	27	0,52%	-23	-85,19%
7. Финансови приходи	-	0,00%	4 998	96,19%	-4 998	-100,00%
ОБЩО ПРИХОДИ	77	100,00%	5 196	100,00%	-5 119	-98,52%
Финансов резултат преди данъчно облагане	-32		4 780		5 639	
Разходи за данъци от печалбата	-		393		394	
Финансов резултат след данъчно облагане	-32		4 387		5 245	

От посочените данни е видно, че разходите са намалени с 73,80 % (307 хил.лв.) спрямо предходната година.

Изменения на разходите по икономически елементи, както следва:

- намаление на разходите за материали с 95,65 % (110 хил.лв.) и външни услуги с 51,30 % (79 хил.лв.), поради по-ниския коефициент за разпределението на общоуниверситетските разходи между нестопанската и стопанска дейност, съгласно чл.30 от ЗКПО. За 2019 г. частта, съответстваща на стопанска дейност е 31,63 %, а през 2020 г. – 0,84 %.

- намаление на разходите за амортизации с 1 хил.лв. и на други разходи с 80,70 % (46 хил.лв.), в т.ч. балансова стойност на продадени активи с 50,00 % (11 хил.лв.).

Финансовите разходи показват спад с 92,21 % (71 хил.лв.).

Приходите от стопанска дейност са намалени с 98,52 % (5 119 хил.лв.). Това основно се дължи на отчетените през 2019 г. финансови приходи в размер на 4 998 хил.лв. в резултат на продажба на акции от капитала на “Академичен парк 2020”АД по договор за обратно изкупуване на акции.

Отчетеният нетен приход от продажби бележи спад с 57,31 % (91 хил.лв.), както следва: от стоки с 43,59 % (17 хил.лв.) и от услуги с 61,36 % (81 хил.лв.).

Намалени са приходите от други продажби с 85,19 % (23 хил.лв.).

2.3 Капиталови ресурси

Резултатът от учебната дейност, отразен в „Отчета за приходите и разходите за нестопанска дейност”, е записан в статия „Други резерви” от пасива на Баланса, съгласно т.4.2 от СС 9.

2.4 Препратки към Годишен финансов отчет

Финансовият отчет е изготвен в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството и Националните счетоводни стандарти, утвърдени от Министерски съвет с ПМС № 394/30.12.2015 г., в сила от 01.01.2016 г., изм. ДВ. бр.15 от 19.02.2019 г.

2.4.1 Анализ на имуществената структура

Видове активи и пасиви	2020 г.		2019 г.		изменение	
	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	отн.дял	хил.лв.	%
АКТИВИ						
Дълготрайни активи						
Дълготрайни нематериални активи	1	0,00%	-	0,00%	1	n/a
Дълготрайни материални активи	2 152	5,93%	2 176	5,75%	-24	-1,10%
Дългосрочни финансови активи	918	2,53%	1 239	3,27%	-321	-25,91%
Активи по отсрочени данъци	12	0,03%	12	0,03%	0	0,00%
Общо дълготрайни активи	3 083	8,49%	3 427	9,05%	-344	-10,04%
Краткотрайни активи						

Материални запаси	311	0,86%	328	0,87%	-17	-5,18%
Търговски и други вземания	208	0,57%	280	0,74%	-72	-25,71%
Парични средства	32 670	90,00%	33 777	89,22%	-1 107	-3,28%
Общо краткотрайни активи	33 189	91,43%	34 385	90,83%	-1 196	-3,48%
Разходи за бъдещи периоди	30	0,08%	45	0,12%	-15	-33,33%
ОБЩО АКТИВИ	36 302	100,00%	37 857	100,00%	-1 555	-4,11%
ПАСИВИ						
Резерви	34 755	95,74%	36 004	95,11%	-1 249	-3,47%
Провизии						
Провизии за компенсируеми отпуски	556	1,53%	561	1,48%	-5	-0,89%
Общо провизии	556	1,53%	561	1,48%	-5	-0,89%
Краткосрочни пасиви						
Получени аванси	40	0,11%	10	0,03%	30	300,00%
Задължения към доставчици	67	0,19%	81	0,21%	-14	-17,28%
Задължения към предприятия от група	28	0,08%	17	0,04%	11	64,71%
Задължения към персонала	10	0,03%	2	0,01%	8	400,00%
Задължения към осигурители	142	0,39%	168	0,44%	-26	-15,48%
Данъчни задължения	51	0,14%	472	1,25%	-421	-89,19%
Други задължения	38	0,10%	174	0,46%	-136	-78,16%
Общо краткосрочни пасиви	376	1,04%	924	2,44%	-548	-59,31%
Приходи за бъдещи периоди, финансираня	615	1,69%	368	0,97%	247	67,12%
ОБЩО ПАСИВИ	36 302	100,00%	37 857	100,00%	-1 555	-4,11%

Активите на ВСУ „Черноризец Храбър“ към 31.12.2020 г., спрямо предходната 2019 г., са намалени с 1 555 хил.лв., в процентно изражение с 4,11 %.

Дълготрайните (нетекущите) активи формират 8,49 % от общата стойност на активите. Тяхната стойност намалява с 10,04 % в края на годината, спрямо предходната, предимно поради намаляване на дългосрочните финансови активи. Относителният им дял в структурата на активите показва намаление с 0,56 %.

Краткотрайните (текущите) активи формират 91,51 % от общата стойност на активите. Те са намалени в стойностно изражение с 3,52 % спрямо 2019 г. Относителният им дял в структурата на активите се е увеличил с 0,56 %.

ВСУ „Черноризец Храбър“ финансира основната си дейност със собствен капитал.

Резервите към 31.12.2020 г. формират 95,74 % от общата стойност на пасивите. Стойността им намалява през 2020 г. спрямо отчетената в 2019 г. с 3,47 %. Относителният им дял показва увеличение с 0,63 %.

Към 31.12.2020 г. ВСУ няма дългосрочни (нетекущи) пасиви.

Краткосрочните (текущите) задължения в края на 2020 г. формират 2,57 % от общата стойност на пасивите. В стойностно изражение намаляват с 37,24 %. Относителният им дял показва намаление с 1,35 %.

Финансиранята по проекти към 31.12.2020 г. формират 1,69 % от общата стойност на пасивите. В стойностно изражение се увеличават с 67,12 %, а като относителен дял с 0,72 %.

2.4.2 Дълготрайни материални активи

(в хил.лв.)

Отчетна стойност	Салдо към 01.01.2020 г.	Придобити активи	Отписани активи	Салдо към 31.12.2020 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	344	-	-	344
Съоръжения и други	4 345	62	71	4 336

Разходи за придобиване на ДМА	289	-	-	289
Общо	4 978	62	71	4 969

Признати амортизации	Салдо към 01.01.2020 г.	Начислена амортизация	Отписана амортизация	Салдо към 31.12.2020 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	344	-	-	344
Съоръжения и други	2 458	66	81	2 473
Общо	2 802	66	81	2 817

Балансова стойност	Салдо към 01.01.2020 г.	Салдо към 31.12.2020 г.
Машини, производствено оборудване и апаратура	-	-
Съоръжения и други	1 887	1 863
Разходи за придобиване на ДМА	289	289
Общо	2 176	2 152

2.4.3 Търговски и други вземания

Търговските и други вземания на университета са в размер на 1 126 хил.лв., както следва:

- Дългосрочни вземания – 918 хил.лв. – по договори за прехвърляне на вземания;
- Краткосрочни вземания – 208 хил.лв., в т.ч.:
 - вземания от клиенти и доставчици по аванси в размер на 7 хил.лв.;
 - други вземания в размер на 201 хил.лв.

2.4.4 Парични средства

Към 31.12.2020 г. ВСУ има налични парични средства в каса, разплащателни и депозитни сметки в лева и валута. Паричните средства във валута се оценяват по заключителния курс на БНБ към датата на годишния финансов отчет.

2.4.5 Дългосрочни и краткосрочни задължения

Към датата на годишния финансов отчет университетът няма дългосрочни задължения, получени заеми и кредити.

Краткосрочните задължения в размер на 932 хил.лв., са както следва:

- Провизирани задължения по компенсируеми отпуски в размер на 556 хил.лв., от които 467 хил.лв. за възнаграждения и 89 хил.лв. за осигурителни вноски;
- Задължения към клиенти по аванси в размер на 40 хил.лв., от които преобладават авансово внесени такси за обучение;
- Задължения към доставчици – 67 хил.лв., платени през м. януари 2021 г.;
- Задължения към предприятия от група – 28 хил.лв., платени през м. януари 2021 г.;
- Задължения към персонала – 10 хил.лв., платени през м. януари 2021 г.;
- Осигурителни задължения – 142 хил.лв., начислени през м.декември 2020 г. и преведени към републиканския бюджет през м. януари 2021 г.;
- Данъчни задължения – 51 хил.лв., свързани с начислени ДДС и данък по ЗДДФЛ през м.декември 2020 г. и данък върху разходите по чл.204 от ЗКПО, начислени през 2020 г. Сумите са преведени към републиканския бюджет съгласно законоустановените срокове.

2.5 Финансов анализ

(в хил.лв.)

№	Показатели:	2020 г.	2019 г.	2020 г. / 2019 г.	
				стойност	процент
1	Финансов резултат	-1 249	3 458	-4 707	-136.1%
2	Нетен размер на приходите от продажби	9 001	11 343	-2 342	-20.6%
3	Собствен капитал	34 755	36 004	-1 249	-3.5%
4	Пасиви (дългосрочни и краткосрочни)	932	1 485	-553	-37.2%
5	Обща сума на активите	36 302	37 857	-1 555	-4.1%
6	Приходи	9 122	16 428	-7 306	-44.5%
7	Разходи	10 371	12 577	-2 206	-17.5%
8	Краткотрайни активи	33 219	34 430	-1 211	-3.5%
9	Разходи за бъдещи периоди	30	45	-15	-33.3%
10	Налични краткотрайни активи (8-9)	33 189	34 385	-1 196	-3.5%
11	Краткосрочни задължения	932	1 485	-553	-37.2%
12	Краткосрочни вземания	208	280	-72	-25.7%
13	Краткосрочни финансови активи	-	-	0	0.0%
14	Парични средства	32 670	33 777	-1 107	-3.3%
15	Материални запаси	311	328	-17	-5.2%
Ефективност:					
16	Коеф. на ефективност на разходите (6/7)	0.8796	1.3062	-0.4266	-32.7%
17	Коеф. на ефективност на приходите (7/6)	1.1369	0.7656	0.3713	48.5%
Ликвидност:					
18	Коеф. на обща ликвидност (10/11)	35.6105	23.1549	12.4556	53.8%
19	Коеф. на бърза ликвидност (12+13+14)/11	35.2768	22.9340	12.3428	53.8%
20	Коеф. на незабавна ликвидност (13+14)/11	35.0536	22.7455	12.3082	54.1%
21	Коеф. на абсолютна ликвидност (14/11)	35.0536	22.7455	12.3082	54.1%
Финансова автономност:					
22	Коеф. на финансова автономност (3/4)	37.2908	24.2451	13.0457	53.8%
23	Коеф. на задължнялост (4/3)	0.0268	0.0412	-0.0144	-35.0%

Показателите за ефективност на приходите и разходите са влошени спрямо 2019 г. на база намаляване на приходите с 44,5 %, а на разходите само с 17,5 %

Коефициентът на ефективност на разходите е влошен с 0,43 пункта.

Коефициентът на ефективност на приходите е влошен с 0,37 пункта.

Резултатите от анализа на ликвидността показват, че ВСУ е в състояние своевременно и в пълен обем да извършва разплащания по възникнали задължения. Коефициентите през отчетния спрямо предходния период са увеличени съответно с 12,46 пункта; 12,34 пункта и 12,31 пункта. За отчетния период текущите активи превишават 35 пъти текущите задължения.

Коефициентът на финансова автономност е увеличен с 13,05 пункта. Привлеченият капитал през отчетния период се покрива 37 пъти със собствен капитал.

Коефициентът на задължнялост показва, че задълженията са само 0,03 лв. спрямо 1 лв. собствен капитал.

2.6 Финансови инструменти, политика по управление на финансовия риск и експозиция към основните групи финансови рискове

При осъществяване на дейността си ВСУ „Черноризец Храбър” може бъде изложен на определени финансови рискове, които оказват въздействие върху неговите резултати. Това са:

- валутен риск;
- ценови риск;
- кредитен риск;
- ликвиден риск;
- риск, свързан с паричния поток.

Управлението на риска се осъществява текущо от ръководството на университета.

Политиката на ВСУ за управление на финансовия риск е консервативна, като главна цел е в хода на обичайната му дейност финансовите ресурси да не бъдат изложени на посочените рискове.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ касае способността му да:

- изпълнява задълженията си навременно;
- реализира добра събираемост на вземанията;
- генерира приходи;
- финансира приоритетно ключови инвестиционни проекти;
- да инвестира в рентабилни инвестиции.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ отчита влиянието на ключови фактори като:

- междуфирмените вземания и задължения;
- събираемост на вземанията;
- ценова политика;
- търговска политика;
- данъчна политика и ползването на данъчни облекчения;
- плащане на санкции;
- технологичната обезпеченост на университета;
- пазари за реализация на предлаганите услуги;
- конкурентоспособността на университета;
- взаимоотношения с финансово-кредитни институции;
- развитие на международните отношения.

Политиката относно управление на финансовия риск на ВСУ включва следните принципи:

- стриктно спазване на действащото законодателство;
- мониторинг на ключови финансови показатели;
- обезпечаване на мениджмънта с финансово - счетоводна информация за вземане на решения;
- своевременно осигуряване на необходимите финансови ресурси за развитие на университета при възможно най-изгодни условия;
- ефективно инвестиране на разполагаемите ресурси (собствени и привлечени);
- управление на капитала и активите на университета (включително и привлечените капитали);
- финансово обезпечаване на съхранението и просперитета на университета.

2.6.1 Валутен риск

Валутният риск е вид пазарен риск, носещ заплаха за инвестициите или корпоративните паричните потоци в чуждестранна валута, който произтича от възможността за негативни ценови динамики на валутни двойки.

Като гарант за макроикономическата стабилност, България запазва паричния съвет при съществуващото равнище на фиксиран валутен курс от 1,95583 лева за 1 евро до присъединяването на страната към еврозоната.

ВСУ осъществява своята дейност основно на вътрешния пазар. Поради това е изложен на нисък валутен риск, тъй като почти всички операции и сделки са деноминирани в български лева и евро. Известна степен на валутен риск съществува единствено по сключения договор за прехвърляне на вземания в щатски долари, но без това да застрашава дейността на университета.

2.6.2 Ценови риск

Ценовият риск се определя в две направления: по отношение на пазарната конюнктура и по отношение на вътрешнофирмените разходи. Продажната цена трябва да бъде съобразена и с двата фактора, като се цели тя да покрива разходите на университета и да носи определено ниво на печалба. Същевременно с това, цената следва и да не се отдалечава значително от дефинираната на пазара, тъй като това ще рефлектира върху търсенето на услугите.

Управлението на ценовия риск за ВСУ изисква периодичен анализ и коригиране на таксите за обучение съобразно пазарните промени.

На база посоченото по-горе, пазарната конюнктура, както и нивото на вътрешнофирмените ни разходи, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяме ценовия риск като нисък.

2.6.3 Кредитен риск

При осъществяване на своята дейност ВСУ не използва заемни средства и не е изложен на кредитен риск.

2.6.4 Ликвиден риск

Ликвиден риск възниква при положение, че университетът не изпълни насрещните си задължения, когато те станат изискуеми. Ръководството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби или да се увреди репутацията на университета.

На база анализа на задълженията на ВСУ, както и съотношението между собствения и привлечен капитал, към момента на изготвяне на настоящия доклад няма ликвиден риск.

2.6.5 Риск, свързан с паричния поток

Рискът, свързан с паричния поток разглежда проблемите с наличните парични средства в университета. Тук от съществено значение е договорната политика, която следва да защитава фирмените финанси, като гарантира регулярни входящи потоци от страна на клиенти, както и навременни плащания на задълженията.

Управлението на риска, свързан с паричните потоци за ВСУ, изисква поддържане на положителна стойност на ликвидността, т.е. готовност за посрещане на текущите задължения.

На база посоченото по-горе и анализа на входящите и изходящите ни парични потоци към момента на изготвяне на настоящия доклад няма риск, свързан с паричния поток.

2.6.6 Други рискове, свързани с влиянието на основните макроикономически фактори:

Рискът, асоцииран със степента на стабилност и перспективите за растеж на националната икономика, влияе съществено при формиране на нагласите и поведението на инвеститорите.

Високото ниво на неизвестност относно бъдещото развитие на пандемията, както и ефективността на различните алтернативни мерки за ограничаването на неблагоприятните здравни последици от нея, поставят стопанските агенти в среда на изключителна несигурност. В подобна ситуация прогнозирането на икономическите показатели, дори в краткосрочен план, е огромно предизвикателство. Редица международни и български институции публикуваха предвижданията си за проявленията и дълбочината на кризата, както и за модела и скоростта на очакваното възстановяване.

Европейската централна банка прогнозира след спад в реалния БВП на годишна база в еврозоната от 8% през 2020 г., да бъде последван от ръст от 5% през 2021 г. и 3,2% през 2022 г. Безработицата в еврозоната се очаква да достигне 9,5% през 2021 г. Прогнозата е базирана на очакването, че бъдещи протиепидемични мерки, ако се наложат, ще бъдат значително по-меки от наложените през пролетта на 2020 г., а в средата на 2021 г. ще се намери медицинско решение срещу болестта. Възстановяването ще започне от преработващата промишленост и някои услуги, докато други услуги, свързани с пътувания, развлечения, спорт и др. остават потиснати в рамките на прогнозния период. Прогнозата отчита действащите към момента фискални стимули и монетарни мерки за подкрепа на кредита, и не включва очаквания ефект от допълнителните разходи през Фонда за възстановяване и устойчивост на ЕС.

Основната хипотеза при анализа на Европейската комисия (ЕК) е, че европейската икономика понася тежък удар през второто тримесечие на 2020 г., след което започва възстановяване, като инвестиционната активност с известно забавяне се активизира през 2021 г. Допълнителни рискове са, както несигурността от бъдещите отношения с Обединеното Кралство, така и засилващата се тенденция за въвеждане на бариери пред свободната глобална търговия.

Според прогнозите на Международният валутен фонд (МВФ), след свиването на БВП на световната икономика през 2020 г., още през 2021 г. ще бъде постигнат ръст от 5,2%. Прогнозата за Китай е за растеж през 2021 г., като възстановяването ще бъде изключително силно с ръст от 8,2%. За САЩ се очаква ръст през 2021 г. – 3,1%, а за еврозоната след спад в БВП през 2020 г. - възстановяване с 5,2% през 2021 г.

Очакванията за основните параметри в бъдещата траектория на българската икономика се базират на сходни хипотези, като се отчита и все по-дълбоката ѝ интеграция в европейската икономика.

На база посоченото по-горе, към момента на изготвяне на настоящия доклад, оценяваме другите рискове, свързани с влиянието на основни макроикономически фактори като: високи рискове.

2.7 Важни събития, настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет

Няма настъпили събития след изготвянето на годишния финансов отчет, изискващи оповестяване.

2.8 Политика по опазване на околната среда

ВСУ „Черноризец Храбър” полага усилия за постигане на непрекъснато подобрене на екологичните показатели и резултатността си спрямо околната среда при осъществяване на дейността си, в предлагането на стоки и услуги.

Основните принципи и приоритети на политиката по опазване на околната среда са:

- оценка влиянието върху околната среда на осъществяваните от университета дейности, предлаганите стоки и услуги;
- съответствие с нормативните изисквания по опазване на околната среда, имащи отношение към дейностите и процесите на университета и техните аспекти;
- спазване на всички нормативни актове и вътрешни разпоредби за опазване на околната среда;
- следене на ключовите характеристики на процесите и дейностите, имащи значимо въздействие върху околната среда и вземане на предпазни мерки срещу потенциално замърсяване на околната среда;
- икономия на енергия, материали и хартия във всички дейности;
- ефективно управление на генерираните отпадъци, намаляването и рециклирането им;
- ангажираността и съпричастността на работещите в университета по отношение на политика за опазване на околната среда;
- обучение и засилване на персоналната отговорност на работещите към опазване на околната среда;
- популяризация на концепцията за „зелена околна среда” сред персонала, клиентите и доставчиците на университета.

2.9 Научно - изследователска и развойна дейност

Научноизследователската дейност се провежда в съответствие с научната политика на ВСУ и потребностите на обществената практика. Финансирането ѝ се осъществява въз основа на конкретизиран от Академичния съвет план за всяка учебна година.

Научноизследователската дейност във ВСУ „Черноризец Храбър” се основава на действащите в Република България разпоредби на Закон за висшето образование, Закон за насърчаване на научните изследвания, Закон за развитие на академичния състав и Правилника за приложението му, решенията на Настоятелството на ВСУ, Правилника за устройството и дейността на ВСУ и вътрешноуниверситетските нормативни актове (Наредба № 2 за управлението и организацията на научноизследователската дейност, Наредба № 3 за академичния състав, Наредба № 12 за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ и научна степен „доктор на науките”).

Научноизследователска дейност във ВСУ „Черноризец Храбър” се осъществява в следните направления:

- Развитие на изследователска и проектна дейност по приоритетни научни направления. Това дава възможност за концентриране на научния потенциал в съответните области и интегриране на усилията на различните професионални направления, насочени към развитие на интердисциплинарни изследвания;
- Практическо използване на Концептуалния модел за трансформация на НИД в университета - идентифициране на научен проблем; формиране на научен екип от учени, докторанти, студенти; разработване на конвертируем и продаваем научен проект/продукт; реализиране на резултатите като научен продукт и като компонент на образователния процес;
- Пазарна ориентация на научноизследователската и консултантска дейност в университета. Изготвена и приета от академичното ръководство е процедура за договаряне на изследвания по поръчка на потребители. Това осигурява нормативна, правна и административна рамка за регулиране на научно-приложните разработки, консултантски и експертни услуги и за практическо прилагане на новата визия за НИД във ВСУ.

3. Управление и перспективи за развитие

Мисията на ВСУ „Черноризец Храбър” е заявената пред обществото и младите хора отговорност на учредителите и академичния състав университетът да бъде:

- Европейски модел на частното висше образование.
- Изследователски и високотехнологичен тип университет.

- Гъвкав, иновативен и адаптивен към динамиката на пазара на труда и потребностите на обществото.
- Ориентиран към студентите, тяхната професионална пригодност и личностна реализация.
- С висококвалифициран и международно конвертируем собствен академичен състав.
- Отговорен за перманентната реализация на философията „тотално качество“.
- Инициатор и активен субект на институционални, социални и бизнес партньорства за развитие на човешките ресурси, за повишаване на техния образователен и професионален капацитет.

Управлението на ВСУ „Черноризец Храбър” е съобразено със:

- Законите на Република България, уреждащи висшето образование, науката и други, свързани с тях дейности;
- Критериите за институционална акредитация на висшите училища, утвърдени със заповед на Председателя на НАОА;
- Тенденциите и стандартите на Европейското образователно и научно пространство;
- Мисията на ВСУ и спецификата му на частно висше училище.

Целеви задачи на управлението:

Цел: Варненският свободен университет да се утвърди като лидер в разработването и реализацията на нов модел на дейността си, който да стимулира иновациите и предприемачеството като фактор за успешната адаптация към промените на средата и конкурентоспособност на международния образователен пазар. Университетът да продължи утвърждаването си като предпочитана образователна дестинация с акцент върху качествено и практически ориентирано образование и успешната реализация на завършилите. Да утвърждава интегриран подход за генериране на приложими и финансово рентабилни резултати от образователната, научната, художественотворческа дейности и услуги за студентите.

Приоритети на приетата от Настоятелството на ВСУ „Стратегия за развитие през периода 2018 г. - 2022 г.” :

- Промяна на образователния модел за изграждане на съвременни компетенции;
- Решително повишаване на дела и качеството на научните изследвания;
- Приобщаване към Европейското изследователско пространство, работа в мрежи и клъстери;
- Консолидиране на академичния потенциал и изграждане на капацитет за реализация на новия образователен модел и създаване на иновационна екосистема;
- Създаване на високотехнологична среда, базирана на световните научни достижения в съответната предметна област и приложение на съвременните ИКТ и дигитални технологии.
- Създаване на благоприятна среда за публично-частно партньорство и сътрудничество между образователната, научната и стопанска дейности;
- Фокусиране върху създаването и стимулирането на пазари.
- Управление базирано на баланса между пазар - продукт – капацитет - икономически и социален резултат;
- Гарантиране на устойчивост на системата чрез създаване на адекватен, международно конвертируем академичен капацитет, целенасочено осигуряване на необходимите ресурси и управлението им на проектен принцип.

Стратегията обхваща насоки за работа по следните основни направления в дейността на Варненски свободен университет:

- Академична дейност - постигане на диференциация на академичния продукт на ВСУ от неговите конкуренти на база високо качество, практическа приложимост на

обучението, иновативност, интернационализация, успешна реализация на обучаващите се;

- Научноизследователска и развойна дейност - изграждане на ВСУ като университет от научноизследователски тип, генериращ научни резултати с положителен финансов ефект за институцията в резултат на практическото им приложение в местната, националната и международната икономика. ВСУ да се утвърди като привлекателна екосистема за научни изследвания и като институция изграждаща изследователи, конкурентоспособни на регионално и европейско ниво;
- Управление и съпътстваща стопанска дейност - устойчиво и ефективно управление на ВСУ, базирано на последователна управленска информация, дефинирани управленски процеси и следващо принципите за финансова рентабилност, което направлява институцията към постигането на мисията и стратегическите ѝ цели;
- Инвестиционна дейност - развиване на добре аргументирана инвестиционна дейност с обоснован положителен финансов ефект за ВСУ, която подпомага постигането на стратегическите цели на институцията;
- Социално-обществена дейност - ВСУ да засили позициите си на отговорен и активен социален партньор, работещ в полза на обществото, превръщайки се в център на знанието на регионално, на национално и международно ниво.

Визия:

- ВСУ ще следва мисията си за по-нататъшно утвърждаване в национален и международен план като институция, съответстваща на обществените потребности и предизвикателствата на Industry 4.0 и Big Data („skills revolution“);
- Ще реализира образователен модел, ориентиран към знания, умения и компетентности, осигуряващи пълноценната реализация на студентите в професионален и личностен план;
- В контекста на рисковете и шансовете за устойчиво развитие на професионалните направления ще оптимизира академичния си профил, ще диференцира конкурентните си предимства и ще се позиционира в области, отговарящи на капацитета и наличието на критична маса от собствени преподаватели;
- Ще работи активно за интеграцията си в националната и регионална образователна, научна и иновационна екосистема и създаване на ефективни партньорства за научни изследвания и художественотворческа дейност;
- Ще реализира устойчиво и ефективно управление, базирано на баланса между пазар - продукт – капацитет - икономически и социален резултат. Акцент на управлението ще бъде проектният подход, основан на ясно дефинирани процеси, персонализирани отговорности и индикатори за измерване на резултатите.

Дата: 31.03.2021 г.

Съставител:

(Румяна Константинова Жекова)

Ръководител:

(доц.д-р Красимир Александров Недялков)

